

Wel aan anderen, maar ook aan mij?

J.H. Ulehake, Leusden

Vergeving: kernpunt van het geloof

De titel voor mijn toespraak is ontleend aan zondag 7 van de Heidelbergse Catechismus. Daar wordt gevraagd wat een waar, een echt geloof is. Het beroemde antwoord luidt dat echt geloof twee aspecten heeft:

een *zeker weten* van alles wat God ons in zijn Woord heeft geopenbaard én

een *vast vertrouwen*, dat de Heilige Geest in mijn hart werkt,

namelijk 'dat niet alleen aan anderen, maar *ook aan mij* vergeving van de zonden is geschonken.'

Die zekerheid belijden wij ook iedere zondag weer in de kerk met de woorden van de Apostolische Geloofsbelijdenis: '*Ik geloof de vergeving van de zonden.*'

De vergeving van de zonden is eigenlijk het kernpunt van het christelijk geloof. Want het verzoenend lijden en sterven van Christus aan het kruis vormen het hart van het evangelie en de spil van iedere prediking. Wie als persoon daarvan niet meer horen wil en als kerk daarover niet meer spreken wil, is van het algemeen ongetwijfeld geloof weggeraakt.

Schuldbesef

Maar ondanks deze sterke nadruk op dit geloofsstuk in de reformatorische geloofsleer, is het ook hier de vraag, of daar wel is de persoonlijke toeëigening daarvan. Is iedere gelovige wel zo zeker van de vergeving van zijn eigen zonden?

In de pastorale praktijk kom je vaak mensen tegen die weinig of geen zonde- en schuldbesef hebben. Die mensen zitten dus ook niet met de vraag of hun zonden wel vergeven zijn. Maar over *die* categorie mensen spreek ik nu niet.

Nee, ik bedoel *die* gelovigen die wèl ernst maken met hun zonden. Die weet hebben van de heiligheid van God. Die weten dat Gods toorn over de zonden zó groot is dat Hij, liever dan ze ongestraft te laten, zijn geliefde Zoon Jezus Christus erom gestraft heeft. Hun zondebesef is vaak diep, want ze nemen de Here serieus.

Soms is daar een zonde geweest in hun leven, die ernstig was en die grote gevolgen had. Gevolgen die ook niet meer ongedaan gemaakt kunnen worden. Ik noem een heel extreem voorbeeld: je zult maar een moord begaan hebben. En al geloof je in de vergeving van ook *déze* zonde, toch wordt daarmee de vermoorde niet meer levend. Dat feit kan niet ongedaan gemaakt worden. En dat blijft knagen en als een loodzware last op je drukken.

Moedeloosheid

Maar ook de dagelijkse strijd tegen de zonde maakt soms moedeloos. Je bidt om vergeving daarvoor en dat ook concreet, maar de volgende dag steken diezelfde zonden weer de kop op. En je verliest wéér de strijd daartegen. En weer moet je de Here om vergeving vragen. Maar als dat zó vaak voorkomt, bekruipt je het gevoel dat God met dat vergeven toch wel een keer moet ophouden. Want Hij kan toch niet aan de gang blijven met mij?

Als je deze mensen vraagt of de vergeving van de zonden dan wel bestaat, antwoorden zij uit volle overtuiging van ja. Maar die is er dan voor *anderen*. God vergeeft iedereen. Zelfs de grootste zondaren ontvangen de vergeving. Maar voor *hénzelf* is die er niet.

'Wel voor anderen, maar niet voor mij.'

De uitweg

Hoe komen wij hieruit? Hoe komen wij tot de zekerheid dat ook inderdaad aan mij, met mijn grote zonden, met mijn dagelijkse zonden steeds weer, er toch de vergeving van de zonden is?

Allereerst door God serieus te nemen. Zowel in zijn afkeer van de zonden, als ook in zijn werk en zijn beloften van de vergeving daarvan.

Diezelfde God die de zonde haat, heeft toch maar de manier gevonden om de zonde aan ons niet te hoeven straffen.

Diezelfde God zegt de hele Bijbel door, dat Hij er alles aan gedaan heeft en nog steeds doet om ons zondaren genadig te kunnen zijn. De hele offerdienst in het Oude Testament bijvoorbeeld is één prediking van de vrede en de verzoening. En God verzekert ons keer op keer dat Hij lankmoedig (geduldig) is, groot van vergeving. Zo o.a. in Psalm 103, de bekende avondmaalspsalm: zover het Oosten verwijderd is van het Westen, (en dat is ver!) *zover* doet Hij onze overtredingen van *ons*. In Micha 7:18-20 zegt de Here, dat Hij de zonden werpt in de diepten van de zee. Weg ermee.

En God vindt in CHRISTUS de ongedachte manier om zowel zijn eigen recht te handhaven als ook om ons te kunnen vergeven. Dat geven van zijn Zoon heeft God zelf uitgedacht! Dat tekent toch zijn wil om te kunnen vergeven. In art. 26 NGB staat het in dat verband zo mooi en zo vertroostend: 'Toen God Christus aan ons gaf, wist Hij heel goed, dat wij zondaars waren.'
Met andere woorden, God wist heel goed wat Hij deed en voor wie Hij het deed! Hij rechtvaardigt de GODDELOZE! Zijn Zoon kwam om de VIJANDEN van God te verzoenen.

Vergeving: werk van God Drieënig zelf!

In het nadenken over de vergeving van de zonden komen wij steeds weer in aanraking met het werk van God Drieënig. God de Vader wil kunnen vergeven.

En Christus zelf laat zich zenden als God de Zoon. Hij laat zich offeren om die vergeving mogelijk te maken.

En God de Heilige Geest wordt niet moe ons daarvan te vertellen en ons steeds weer naar Christus te brengen.

Onze belijdenisgeschriften zeggen het zo mooi, zo indringend, zo vertroostend, zo schriftuurlijk. Vergun mij een aantal citaten.

- * De H. Geest is ook mij gegeven om mij door waar geloof aan Christus en al zijn weldaden deel te geven' (zondag 20).
- * Hij ontsteekt in ons hart waar geloof dat Jezus Christus met al zijn verdiensten *omhelst*, Hem zich toeëigent en niets meer buiten Hem zoekt' (art. 22 NGB).
- * Wij steunen uitsluitend op de gehoorzaamheid van de gekruisigde Christus en rusten daarin. En zijn gehoorzaamheid *is de onze*, wanneer wij *in Hem geloven*. En die gehoorzaamheid is voldoende om *ál onze ongerechtigheden* te bedekken. *Zij bevrijdt ons van de vrees, de ontzetting en verschrikking* en geeft ons *zo vrijmoedigheid* om tot God te naderen..... (art. 23 NGB).

Die vrees, die ontzetting en verschrikking hebben veel mensen. En die is terecht, want

- * De gedachte aan *één zonde* is genoeg om ons *verwerpelijk te maken voor Gods ogen*. Op deze manier zouden wij *altijd in twijfel leven, heen en weer geslingerd, zonder enige zekerheid, en ons arme geweten zou altijd gekweld worden*, indien het niet steunde op de verdienste van het lijden en sterven van onze Heiland' (art. 24 NGB).

God laat ons scherp de tien geboden prediken, die ons steeds weer ontdekken aan onze tekorten. Maar dat doet de Here niet om ons moedeloos te maken en van de vergeving af te houden, maar juist om ons naar die vergeving des te meer te doen verlangen (zondag 44).

En zo verzekert de Here mij dat Hij om Christus echt 'nooit meer aan ál mijn zonden wil denken, *ook niet aan mijn zondige aard* waartegen ik heel mijn leven te strijden heb (zondag 21).

Ook de Dordtse Leerregels spreken niet anders. Al kunnen gelovigen diep vallen en zwaar zondigen (en dan worden David en Petrus genoemd), toch bewerkt de Heilige Geest hun bekering.

- * Zij krijgen van harte en naar Gods wil verdriet over deze zonden, zij *begeren én ontvangen* door het geloof en met een verbroken hart vergeving door het bloed van de Middelaar en zij ervaren opnieuw de genade van God' (DL V,7).
- * Die zekerheid komt dus niet voort uit één of andere speciale openbaring zonder of buiten het Woord, maar *uit het geloof in Gods beloften*, die Hij in zijn Woord *zo overvloedig tot onze troost* geopenbaard heeft' (DL V,10).

God is zondaren genadig

Er zou nog veel meer te zeggen zijn. De ons toegemeten tijd is echter kort. Maar wat zijn onze belijdenissen menselijk, en daarom zo vertroostend. En dat komt omdat zij ten diepste God zelf naspreken. Want achter al deze en andere citaten schuilen vele woorden en beloften uit de Schrift. En ook vele ménsen die zwaar zondigden: David (overspel en moord), Petrus (verloochening van Christus), Paulus (vervolging van de kerk). Maar zij allen hebben hun God ervaren als een genadig God.

Als David belijdt: 'Ik heb tegen de Here gezondigd', mag de profeet Natan namens de Here tot hem zeggen: 'De Here heeft uw zonde vergeven' (2 Sam. 12:13).

En dan dicht David Psalm 32: 'Welzalig hij, wiens overtreding vergeven, wiens zonde bedekt is. Mijn zonde maakte ik U bekend...en Gij vergaapt de schuld mijner zonden.'

Paulus verbloemt nooit zijn zwarte verleden als kerkvervolger. Maar hij zegt in 1 Tim. 1:12-17: 'Mij is ontferming bewezen en zeer overvloedig is de genade van onze Here geweest. Dit is een getrouw woord en alle aanneming waard, dat Jezus Christus in de wereld is gekomen om zondaren te behouden, onder welke ik een eerste plaats inneem. Maar hiertoe is mij ontferming bewezen, dat Jezus Christus in de eerste plaats in mij zijn ganse lankmoedigheid zou bewijzen....TOT EEN

VOORBEELD voor hen, die later op Hem zouden vertrouwen.'

De vergeving beleven

Maar hoe ervaar IK nu de vergeving van de zonden? Daarvoor wordt ons o.a. één belangrijk criterium genoemd in zondag 51 bij de uitleg van de bede: 'Vergeef ons onze schulden, gelijk ook wij vergeven onze schuldenaren.' Dan zegt de Catechismus dat wij als *bewijs* van Gods genade in ons opmerken, 'dat wij het vaste voornemen hebben ook onze naasten van harte te vergeven.'

En zo is het ook. 'Wie zelf van vergeving LEEFT, ook zelf vergeving GEEFT.'

En daartoe kun je alleen maar komen als je weet hoeveel de Here jou moet vergeven. Maar daarmee kom ik al op het terrein van ds. De Putter.

Wij geloven de vergeving van de zonden. Want God zelf schenkt ons die. Als wij klagen over onze zonden, en daar last van hebben, is dat terecht. Want God vindt zonde verschrikkelijk. Dat wij dát van Hem aannemen is goed. Maar dan ook Hem vertrouwen in zijn beloften en daden die ons de zonden vergeven. Dan steeds naar dat kruis op Golgota. 'Jezus, uw verzoenend sterven, is het rustpunt van ook MIJN hart.'